שאלות ותשובות בהלכה

פתחתי בטעות שקית במבה או בקבוק שתייה בחנות – האם אני יכול להחזיר אותם למדף ולומר "הרי שלך לפניך"?

מתוך שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א בדיני ממונות, נזיקין והלכות גזילה

אי אפשר לומר "הרי שלך לפניך", ופתיחת האריזה נחשבת ל"שינוי מעשה" המחייב תשלום מלא כקניית המוצר.

בדיון מיוחד שנערך בקיבוץ אבות בתי הדין של 'חוקת משפט', הועלתה שאלה לגבי אדם שפתח אריזות של חטיפים (כמו במבה) או בקבוקי יין, ואז חזר בו וביקש להחזירם לחנות בטענה שהמוצר בפנים עדיין שלם וקיים ("הרי שלך לפניך").

- **ההכרעה ההלכתית:** פתיחת אריזה סגורה במפעל הופכת את המוצר מכזה שעומד למכירה למוצר שאיבד את ערכו השוקי. הרבנים נסמכו על דברי מרן החזון איש, המבאר שהגדרת "מזיק" או "משנה" תלויה ביעוד של החפץ: מוצר שעומד למכירה בחנות, ברגע שפתחו את אריזתו – קילקלו את האפשרות למכור אותו לאורחים או לקונים.
- **תוספת מהלכות שבת:** בדיון הזכירו את פסקם של חלק מהפוסקים בדיני שבת, שקורע שקית או פותח קופסה בצורה יפה נחשב לעושה מכה בפטיש או בונה. ממילא, הפיכת כלי סגור ואטום לכלי פתוח היא פעולה המשנה את גוף החפץ באורח בלתי הפיך (לעניין מכירה), ועל כן זהו "שינוי מעשה שלא חוזר לבריאתו", והפותח קנה את החפץ בחיוב תשלומים מלא לבעל החנות.

התשובות נערכו על פי שיעורי הרב אלחנן פרץ שליט"א ועל פי פסקים שקיבל מאת הגאון רבי חיים פנחס שיינברג זצ"ל ומגדולי הפוסקים, והן לעיון בלבד. אין לסמוך על האמור כאן להלכה למעשה, ובשאלה פרטית יש לפנות לרב או לבית הוראה.

הוראת המשפט

בית מדרש להכשרת דיינים ומורי הוראה

לימודי הלכה ברמה גבוהה ועיון ישיבתי מעמיק על פי גדולי הפוסקים, בראשות מורנו הרב אלחנן פרץ שליט"א, גאב"ד "חוקת משפט".

שימוש בדיני תורה בפועל ותעודת הסמכה בסיום המסלול · שיעור חושן משפט בכל יום שלישי בערב, שכונת רוממה, ירושלים

חפשו בגוגל: "בית הוראה הוראת המשפט"

סרקו את הקוד
לאתר הוראת המשפט

להרשמה ולפרטים: 02-62-60-680 · horat-hamishpat.co.il

© 2026 הוראת המשפט · כל הזכויות שמורות